

Узагальнений звіт по роботі позаштатних радників з питань внутрішньо переміщених осіб Міністерства соціальної політики України за період з 1 по 31 березня 2016 року

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Програма «Посилення участі громадянського суспільства у роботі Міністерства соціальної політики України та процесі національного примирення» запроваджена спільно Міністерством соціальної політики України та Stabilization Support Services, за підтримки уряду Великої Британії.

У рамках програми 27 радників з питань внутрішньо переміщених осіб (ВПО), обрані шляхом прозорого конкурсу, працюють при Міністерстві соціальної політики на центральному рівні і на рівні департаментів в Центральній, Східній, Південній і Західній Україні. Із них 25 радників працюють на обласному рівні та у м. Київ, а два – на центральному рівні. Радники, разом з Міністерством соціальної політики та органами місцевої влади, займаються вирішенням проблемних питань переселенців у конкретних регіонах. Підготовчий етап програми розпочався 1 вересня 2015 року на всій території України. 15 вересня радники прийняли перших громадян.

Динаміка росту кількості звернень громадян до позаштатних радників з кожним місяцем набуває обертів – інформація про Програму постійно поширюється серед ВПО, державні служби та управління все частіше звертаються до радників за консультаціями та направляють громадян на особистий прийом до радників. У березні на особистий прийом до радників звернулось 5710 громадян. Питання призначення та поновлення соціальних виплат, інформування про невивплати або затримки з виплати допомоги набули майже тотального характеру та звучало у 95% звернень громадян, прийнятих радниками особисто. Окрім того, радники звітують про значну кількість звернень щодо надання гуманітарної допомоги, особливо у віддалених районах.

2. ПРОБЛЕМАТИКА ЗВЕРНЕНЬ УПРОДОВЖ ЗВІТНОГО ПЕРІОДУ

У березні 2016 набула продовження тенденція росту кількості ВПО, які потребували виключно допомоги з призначення та поновлення соціальних виплат, в оформленні довідок, адресної допомоги.

Постійна співпраця з органами виконавчої влади дозволила радникам значною мірою підвищити результативність роботи з окресленого питання - у березні було задоволено 9378 клопотань щодо отримання/поновлення соціальних виплат та допомоги, статусу ВПО.

Іншою значною темою звернень у березні є отримання гуманітарної допомоги ВПО, що вказує, з одного боку, на недостатню увагу питанням забезпечення внутрішньо переміщених осіб з боку державних органів, а з іншого боку, свідчить про відсутність достатньої інформації про необхідність допомоги ВПО від організацій, що надають гуманітарну допомогу. Для вирішення поточних питань, Радники активно співпрацюють з громадськими, благодійними та неурядовими організаціям. Крім того, Радники співпрацюють з органами місцевого самоврядування щодо програм допомоги ВПО з фінансуванням з місцевих бюджетів.

В областях продовжує набувати обертів проблема надання житла для ВПО, а також проблема несплати комунальних послуг мешканцями МКП. Радники ведуть активний пошук компаній та організацій, які виражають бажання надати в рамках допомоги ВПО власні житлові фонди (готелі, гуртожитки, оздоровчі заклади), та надають їх консультативну та комунікаційну допомогу. Також радники розглядають перспективи будівництва житла для ВПО з профільними (будівельними) компаніями (наприклад, перемовини з БК «Перспектива» у Дніпропетровській області). Щодо вирішення проблем з несплати комунальних послуг, радники намагаються знайти підтримку у органів самоврядування (так, робочою групою ЖОДА Житомирська область, прийнято рішення про відшкодування санаторію для батьків з дітьми «Тетерів» (м. Коростишів) витрат на утримання ВПО у сумі 600 тис. грн.).

3. РОБОТА ПОЗАШТАТНИХ РАДНИКІВ З ОРГАНАМИ ВЛАДИ, МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ГО та НУО

Упродовж звітнього періоду радники брали активну участь у нарадах різного рівня щодо підвищення ефективності роботи УПСЗН, служб у справах дітей, територіальних органів ДМС, центрів зайнятості у секторі роботи з ВПО та напрацьовували механізми максимально тісної взаємодії та найшвидшого реагування на проблеми ВПО. У той же час радники відмічають потребу у підвищенні кваліфікації працівників служб та управлінь у напрямку застосування норм чинного законодавства у сфері допомоги та захисту ВПО. До того ж, профільні державні управління та служби потребують додаткової уваги до ефективності структури та розподілу функціональних обов'язків серед їх співробітників у зв'язку з надмірним навантаженням (в міських УПСЗН Луганської області (м. Рубіжне, м. Лисичанськ, зокрема) утворюються великі черги через браку персоналу в управліннях, та разом із тим, - великим напливом людей у зв'язку із питаннями поновлення соціальних виплат, а також необхідністю виконання адресних перевірок місця фактичного проживання ВПО тими ж працівниками УПСЗН. Така ж проблема, пов'язана із кількісним браком працівників районних УПСЗН, була вирішена за допомогою втручання обласного Департаменту та створенням додаткових штатних одиниць, а ось Управління, що підпорядковуються міським радам, мають такі ж проблеми та непорозуміння з боку місцевої влади. Ці проблеми знаходиться на контролі у радника).

Також, аналіз шляхів вирішення проблемних питань ВПО свідчить про те, що позаштатні радники забезпечують швидку та ефективну комунікацію між різними гілками влади, громадськими об'єднаннями, установами та організаціями, комерційними структурами, що сприяє прискоренню вирішення проблемних питань ВПО. Однак, треба зауважити, що така участь радників у якості комунікаційної ланки, свідчить про недостатньо чітко прописані схеми роботи та інструкції для держслужбовців відповідних напрямків для самостійного вирішення проблемних питань.

Щодо позитивних тенденцій у роботі держаних органів влади, місцевого самоврядування та суспільства, радники звітують про необхідність найшвидшого прийняття обласних, районних та міських програм щодо ВПО та учасників АТО, де вони ще не прийняті (так, в Запорізькій області розпочато процеси створення робочих груп для роботи над обласною програмою для ВПО; в Миколаївській області неурядові організації підготували пропозиції до очікуваної програми; у новій структурі Дніпропетровської міської ради створено

відділ по роботі із ветеранами АТО та внутрішньо переміщеними особами, який буде розробляти відповідну програму (за кошти міського бюджету); у Вінницькій області створено міжвідомчу раду з питань ВПО із залученням представників різних ГО, результатом роботи якої має стати план роботи з ВПО на 2016 та робота над проектом обласної програми підтримки ВПО).

4. ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА

Протягом звітнього періоду, позаштатні радники продовжили працювати над питанням підвищення інформування ВПО, учасників АТО та інших цільових груп щодо різних питань. Для цього використовуються можливості місцевих ЗМІ, ГО та органів влади, а також залучаються до співпраці міжнародні НУО. Так, у Івано-Франківську радник співпрацює з ГО області, за участі представників ОБСЄ в регіоні над питанням створення медіа платформи для покращення інформування ВПО. Радник Запорізької області у березні взяв участь у робочій зустрічі ПРООН, присвяченій обговоренню інформаційного плану області щодо інтеграції ВПО. У Полтаві організоване навчання регіональних журналістів щодо висвітлювання процесів інтеграції ВПО у місцеві громади (майже 40 вже пройшли навчання). Крім того, спільно з департаментом інформаційної політики Полтавської ОДА, розроблено проект плану інформаційної політики щодо ВПО, який направлено на розгляд до ПРООН для фінансування.

5. ВИСНОВКИ

Третій місяць поспіль найбільш проблемним залишається питання оформлення/подовження надання адресної допомоги та отримання статусу ВПО. Враховуючи вищенаведене, у наступному місяці усі зусилля радників будуть спрямовані на поновлення статусу ВПО та призначення виплат адресної допомоги особам, які постраждали внаслідок виникнення правової колізії щодо застосування норм постанов КМУ №505 та №509 із новою редакцією Закону України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб». Також радники прогнозують у наступному періоді велику кількість звернень щодо можливих затримок виплат та проблем, у зв'язку зі зміною порядку реєстрації громадян (з 4 квітня 2016 року в рамках децентралізації органам місцевого самоврядування(ЦНАП) передані повноваження Державної міграційної служби реєстрації громадян).